

Plan van aanpak: EEN NIEUWE TOEKOMST IN HAARLEMMERLIEDE EN SPAARNWOUDE

'Een nieuwe toekomst in Haarlemmerliede en Spaarnwoude' is een plan voor de integratie en participatie van vluchtelingen met een verblijfsvergunning (statushouders).

Het plan heeft als doel:

1. De integratie en participatie van statushouders als nieuwkomers in Haarlemmerliede en Spaarnwoude structureel te organiseren.
2. De maatschappelijke begeleiding, de inburgering en het participatieverklaringstraject als een samenhangend geheel te organiseren.
3. De bekostiging van de integratie en participatie als samenhangend geheel te regelen.

Het plan heeft als resultaat dat statushouders zo snel mogelijk zelfstandig volwaardig en gezond naar school en aan het werk gaan.

Inleiding

Per 1 juli 2017 zijn maatschappelijke begeleiding en het participatieverklaringstraject voor alle statushouders een verplicht onderdeel van de Wet inburgering. De maatschappelijke begeleiding wijst statushouders de weg in de Nederlandse maatschappij. Het participatieverklaringstraject bestaat uit een inleiding in de Nederlandse kernwaarden en de ondertekening van de participatieverklaring waarmee de nieuwkomer verklaart van de waarden en spelregels van de Nederlandse samenleving kennis te hebben genomen en deze te respecteren. De inburgering bestaat uit NT2 (Nederlands als Tweede Taal) en een oriëntatie op de Nederlandse maatschappij. De bedoeling is dat gemeenten in 2016 het participatieverklaringstraject al aanbieden aan de statushouders.

Uitgangspunten

Het actief leren van de Nederlandse taal is cruciaal voor een perspectief op de toekomst in Nederland en loopt parallel aan het wegwijs maken in de Nederlandse maatschappij.

Het beheersen van de Nederlandse taal is ook essentieel om de Nederlandse kernwaarden te leren kennen en te kunnen toepassen en de participatieverklaring te ondertekenen.

Actief meedoen, in de vorm van zogenaamde werkervaringsplaatsen, vrijwilligerswerk, stages, opleiding en werk, is een voorwaarde voor een goede oriëntatie op een passend toekomstperspectief.

Partijen

Vluchtelingenwerk Noordwestholland (VW-NWH) verzorgt de maatschappelijke begeleiding en het participatieverklaringstraject.

Taalaanbieders voor inburgering in Kennemerland zoals Instituut Nederlandse Taal Keesmaat (INTK) NL training en Ad Appel taaltraining verzorgen de inburgering en onderdelen van de participatie.

Bibliotheek Zuid-Kennemerland faciliteert onderdelen van de inburgering: NLplein en activiteiten voor anderstaligen.

GGD Kennemerland verzorgt preventieve voorlichting volksgezondheid.

De IASZ (Intergemeentelijke afdeling sociale zaken) biedt vanuit de Participatiewet instrumenten voor re-integratie met haar partners Agros, Pasmatch en Startbaan.

Plan van Aanpak Integratie en Participatie

De beste garantie op meedoen is om zo snel mogelijk te beginnen met taal, opleiding en werk. Daarom krijgen de statushouders direct na aankomst in de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude een maatschappelijk begeleider van Vluchtelingenwerk.

Maatschappelijke begeleiding

Voor statushouders en hun gezinsleden zetten de maatschappelijke begeleiders van VW-NWH een uitgebreid persoonlijk traject op, waarvan wegwijs maken in en kennis maken met de lokale en de Nederlandse samenleving en coaching deel uitmaken. De maatschappelijk begeleiders maken statushouders praktisch wegwijs in Haarlemmerliede en Spaarnwoude en ondersteunen en coachen bij het regelwerk ten aanzien van wonen, zorg, werk, inkomen, verzekeringen, onderwijs en overige basisvoorzieningen. Samen met de vrijwilligers van het Platform vluchtelingen zorgen zij voor activiteiten die verbinden en bijdragen aan het maatschappelijk draagvlak. De maatschappelijke begeleiding begint direct bij aankomst in Haarlemmerliede en Spaarnwoude, bij het tekenen van de huurovereenkomst en het inrichten van de woning door de persoonlijke maatschappelijke begeleider.

Inburgeringstraject

De maatschappelijk begeleider begeleidt de statushouder naar een passend inburgeringstraject. Het opleidingsniveau, de leeftijd, de werkervaring bepaald of de statushouder een reguliere groepsles Nederlands als Tweede Taal gaat volgen met eventueel een Alfabetiseringsvoortraject of bemiddeld wordt naar een traject op de Universiteit van Amsterdam omdat er mogelijkheden zijn tot vervolgstudie al dan niet met behulp van het UAF of lening via DUO. Mede met het oog op de Wet Taaleis is de start van het traject binnen 8 weken afgerond. Statushouders worden naast een inburgeringscursus ook in contact gebracht met de bibliotheken en met taalcoaches om taalvaardigheden in praktijk te brengen.

Participatieverklaringstraject

Het participatieverklaringstraject is bestemd voor alle statushouders vanaf 16 jaar en is een vast onderdeel van de inburgering en maatschappelijke begeleiding. VW-NWH start dit traject wanneer statushouders de Nederlandse taal voldoende beheersen. Het traject bestaat uit 5 bijeenkomsten over de Nederlandse normen en waarden en resulteert in de gezamenlijke (met aandacht voor persoonlijke verhalen) feestelijke ondertekening van de Participatieverklaring in het Nederlands in het gemeentehuis van Haarlemmerliede en Spaarnwoude. Dit dient uiterlijk binnen een jaar na aankomst in de gemeente te zijn afgerond. De vier hoofdonderwerpen van het traject zijn vrijheid, gelijkwaardigheid, solidariteit en participatie. Een beroepskracht en een vrijwilliger van VW-NWH organiseren de workshops.

Het programma van het participatieverklaringstraject en de participatieverklaring Haarlemmerliede en Spaarnwoude (conform het landelijke model) zijn bijgevoegd.

Integratie

Maatschappelijk begeleiders brengen de statushouders zo spoedig mogelijk in contact met welzijnsorganisaties, Centrum jeugd en gezin, sportverenigingen en ander instanties zodat zij ook hier vroegtijdig te maken krijgen Nederlandse kernwaarden en weten waar zij terecht kunnen voor ondersteuning.

Volksgezondheid

Gezondheidsbevordering en preventie zijn van groot belang om de gezondheid van statushouders te bevorderen en eventuele gezondheidsrisico's op de korte en de langere termijn te verkleinen. GGD-Kennemerland geven voorlichting over gezondheid en veiligheid en gaan het gesprek aan met de statushouders met als doel basisgezondheidsvaardigheden bij de statushouders te ontwikkelen.

Traject richting opleiding en werk

Alle volwassen vergunninghouders (vanaf 18 jaar) krijgen in principe eerst een uitkering levensonderhoud op grond van de Participatiewet. De consulent van de IASZ werkt in de eerste periode nauw samen met de maatschappelijk begeleider van VW-NWH die de statushouders in eerste instantie begeleidt naar scholing en vrijwilligerswerk in samenwerking met het Platform. De vrijwilligers gebruiken hiervoor hun netwerk in de Heemstedse samenleving en proberen statushouders te plaatsen op basis van stages, werkervaringsplaatsen en vrijwilligerswerk.

Als de statushouder de Nederlandse taal enigszins begint te beheersen wordt door de IASZ een traject ingezet gericht op betaalde arbeid. Het taalonderwijs is flexibel inzetbaar waardoor dit veelal naast elkaar kan lopen. Partijen voor bemiddeling naar betaalde arbeid zijn Pasmatch, Agros en Startbaan.

Kinderen

De kinderen tot 18 jaar starten over het algemeen op de Internationale Taal Klas (ITK) en Internationale Schakel Klas (ISK) en gaan daarna zo snel mogelijk door naar het regulier onderwijs. Peuters van 2,5 jaar worden aangemeld op de peuterspeelzalen waar zij 4 dagdelen per week naar toe mogen. Dit om de taal- en ontwikkelingsachterstand weg te nemen.

Bekostiging

Het rijksbudget dat gemeenten krijgen voor de maatschappelijke begeleiding van statushouders is verhoogd van € 1.000,- naar € 2.370,- per statushouder voor 2016 en 2017. Hieraan is de voorwaarde verbonden dat de participatieverklaring ingevoerd wordt. Het gehele budget is bestemd voor de integrale uitvoering van het plan 'Een nieuwe toekomst in Haarlemmerliede en Spaarnwoude'. Hiertoe sluit de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude samen met Heemstede een overeenkomst met VW-NWH en zal de gemeente sturen op de inspanningsverplichtingen en de resultaten door managementrapportages.

Ingangsdatum

De maatschappelijke begeleiding m.u.v. het participatieverklaringstraject worden al vanaf 1 januari 2016 uitgevoerd. Het aanvullende programma rondom het Participatieverklaringstraject start in september 2016, waarbij de inburgeringsplichtige statushouders die in 2016 zijn ingestroomd worden uitgenodigd.

Ondertekening:

de secretaris,

(G.A. Koot)

de burgemeester,

(P.J. Heiliegers)